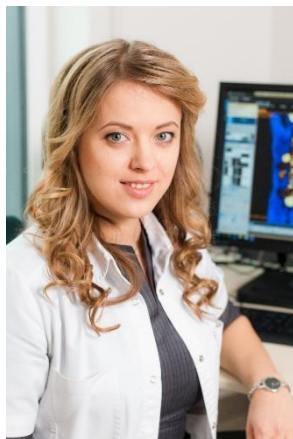

NUCLEAR
MEDICINE CLINIC

RĪGA STRADIŅŠ UNIVERSITY

Limfoma un pozitronu emisijas tomogrāfija (PET/CT)

Dr. Marika Kalniņa

Nukleārās diagnostikas centra «Medvision» Medicīnas departamenta vadītāja, radiologs-diagnosts, kodolmedicīnas speciālists

Kas ir limfoma?

- ✓ Limfoma jeb tautā saukta arī par **limfmezglu vēzi** ir limfoīdās sistēmas ļaundabīga slimība. Raksturīga audzēja veidošanās, kas skar limfoīdos audus. Var skart arī aknas, liesu un kaulu smadzenes.
- ✓ Limfomas iedala divās lielās grupās:
  - ✓ Hodžkina slimība
  - ✓ Ne-Hodžkina limfoma

Limfomu veidi

- ✓ **Hodžkina slimība** skar gan bērnus, gan pieaugušos, biežāk 15-40 g.v. un pēc 55 g.v. Biežāk slimo vīrieši. Slimība parasti skar kakla vai videnes limfmezglus. Salīdzinoši labi ārstējama un ar labiem dzīvildzes rādītājiem, mirstība pēdējos 40 gados krietni samazinājusies labākas ārstēšanas dēļ.
- ✓ **Ne-Hodžkina limfoma** ietver daudz apakštipus, ir agresīvāka, var sākties jebkurā vietā ķermenī un izplatīties jebkur. Skar pamatā vecāka gadagājuma pieaugušos, puse gadījumu ir pēc 66 g.v., līdzīgi bieži abiem dzimumiem.

Limfoma Latvijā

Latvijā 2015.g. pirmreizēji diagnosticēta:

Hodžkina slimība 40 pacientiem,

ne-Hodžkina limfoma 126 pacientiem.

Mirstība no limfomas Latvijā (SPKC):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Limfoīdo, asinsrades audu ļaundabīgie audzēji kopā	403	357	404	413	435	377
Hodžkina slimība	17	16	16	12	16	10
Ne Hodžkina limfoma	129	109	112	114	120	115
Leikozes	170	171	180	211	217	175

Limfomas agrīna diagnostika

- ✓ Limfoma salīdzinoši ir labi ārstējama ļaundabīga saslimšana
- ✓ Jo agrīnāka ir diagnoze, jo mazāka limfomas stadija – jo terapija saudzīgāka un prognoze un iespēja izārstēties labāka
- ✓ Ja diagnoze noteikta agrīni, limfoma parasti nav ietekmējusi ne nieru, ne aknu darbību, ne sirdsdarbību, tādēļ arī nav nekādu ierobežojumu ārstēšanas veida izvēlē
- ✓ Pamatmetode limfomas ārstēšanā ir ķīmijterapija, kura bez vēža šūnām skar arī veselās šūnas, tādēļ bieži sastopamas blakusparādības.

KAS IR PET/CT?

Viena no precīzākajām vēža diagnostikas metodēm pasaulē, kas apvieno divus izmeklējumus vienā un atrod audzēju **ātri, precīzi un agrīni**

Pozitronu emisijas tomogrāfija

Informācija par audzēja uzvedību

+

Datortomogrāfija

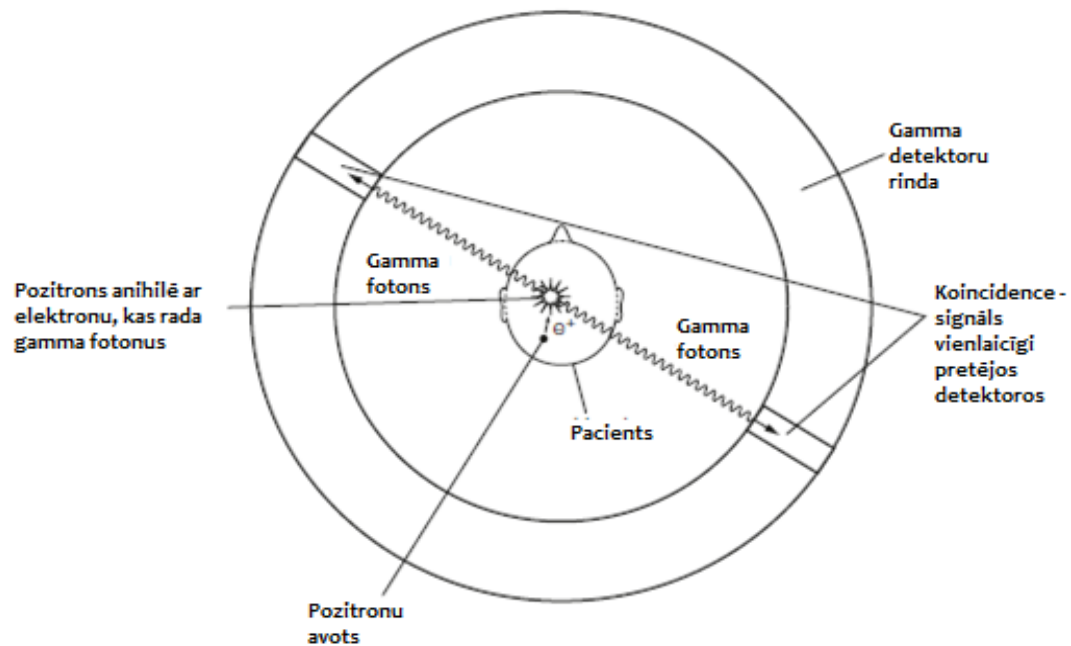
Audzēja anatomiskā struktūra

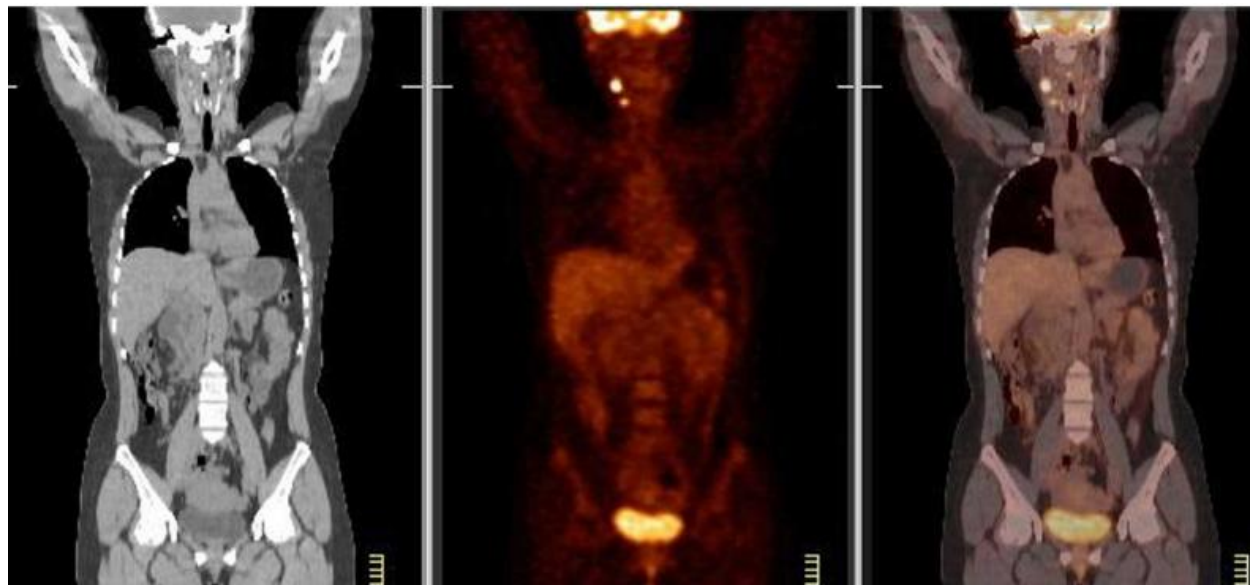
NUCLEAR
MEDICINE CLINIC

RĪGA STRADIŅŠ UNIVERSITY

POZITRONU EMISIJA UN ATTĒLA VEIDOŠANĀS

^{18}F -FDG

KĀDOS GADĪJUMOS JĀVEIC PET/CT?

- ▶ **Standarts Hodžkina (HL) un ne-Hodžkina (NHL)** (izņemot dažas neagresīvas formas) limfomu:
  - ▶ stadijas noteikšanā,
  - ▶ atkārtotā stadijas noteikšanā (*restaging*)
  - ▶ terapijas efektivitātes noteikšanā.
- ▶ Ap 30% limfomas pacientu PET/CT paaugstina stadiju
- ▶ **Gan sensitivitāte, gan specifitāte ir augstāka** salīdzinot ar kontrasta CT gan limfmezglu, gan ekstranodālas slimības diagnostikā.

Table 3. Studies Comparing PET or PET-CT With CT Alone for Staging of Lymphomas

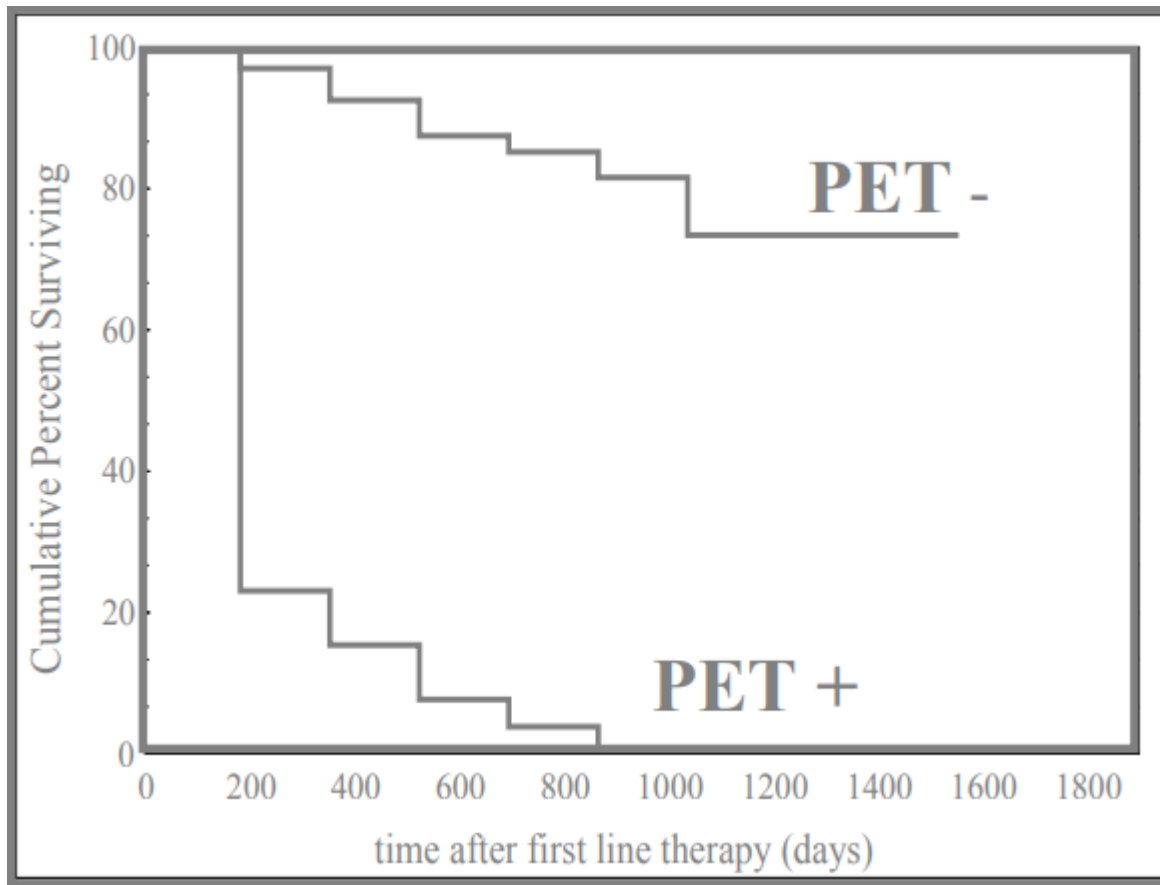
Study	Year	PET or PET-CT	No. of Patients	Disease	Upstaging (%)	Downstaging (%)	Management Change (%)
Bangerter et al ¹⁰⁶	1998	PET	44	HL	12	2	14
Partridge et al ¹⁰⁷	2000	PET	44	HL	41	7	25
Jerusalem et al ¹⁰⁸	2001	PET	33	HL	10	10	3
Weihrauch et al ¹⁰⁹	2002	PET	22	HL	18	0	5
Munker et al ¹¹⁰	2004	PET	73	HL	29	3	NS
Naumann et al ¹¹¹	2004	PET	88	HL	13	8	20
Hutchings et al ⁹	2006	Mostly PET-CT	99	HL	19	5	9
Rigacci et al ¹⁰	2007	Mostly PET	186	HL	14	1	6
Buchmann et al ¹¹²	2001	PET	52	HL (n = 27), NHL (n = 25)	8	0	8
Wirth et al ¹¹³	2002	PET	50	HL (n = 19), NHL (n = 31)	14	0	18
Raanani et al ¹¹	2006	PET-CT	103	HL (n = 32), NHL (n = 68)	31	1	25
Elstrom et al ¹²	2008	PET-CT	61	HL and NHL	18	0	5
Pelosi et al ¹³	2008	PET	65	HL (n = 30), NHL (n = 35)	11	5*	8
Karam et al ¹⁴	2006	PET	17	FL	41	0	29
Janikova et al ¹⁵	2008	Mostly PET	82	FL	NS	NS	18
Wirth et al ¹⁶	2008	PET	42	FL stages I-II on CT	29	0	45
Le Dortz et al ¹⁷	2010	PET-CT	45	FL	8	0	18
Luminari et al ¹⁸	2013	PET-CT	142	FL	11	1	NS

Abbreviations: CT, computed tomography; FL, follicular lymphoma; HL, Hodgkin lymphoma; NHL, non-Hodgkin lymphoma; NS, not stated; PET, positron emission tomography.

*False negative.

No slimības brīvā dzīvildze un PET

Spaepen JCO 2001

TERAPIJAS EFEKTIVITĀTES NOVĒRTĒŠANA

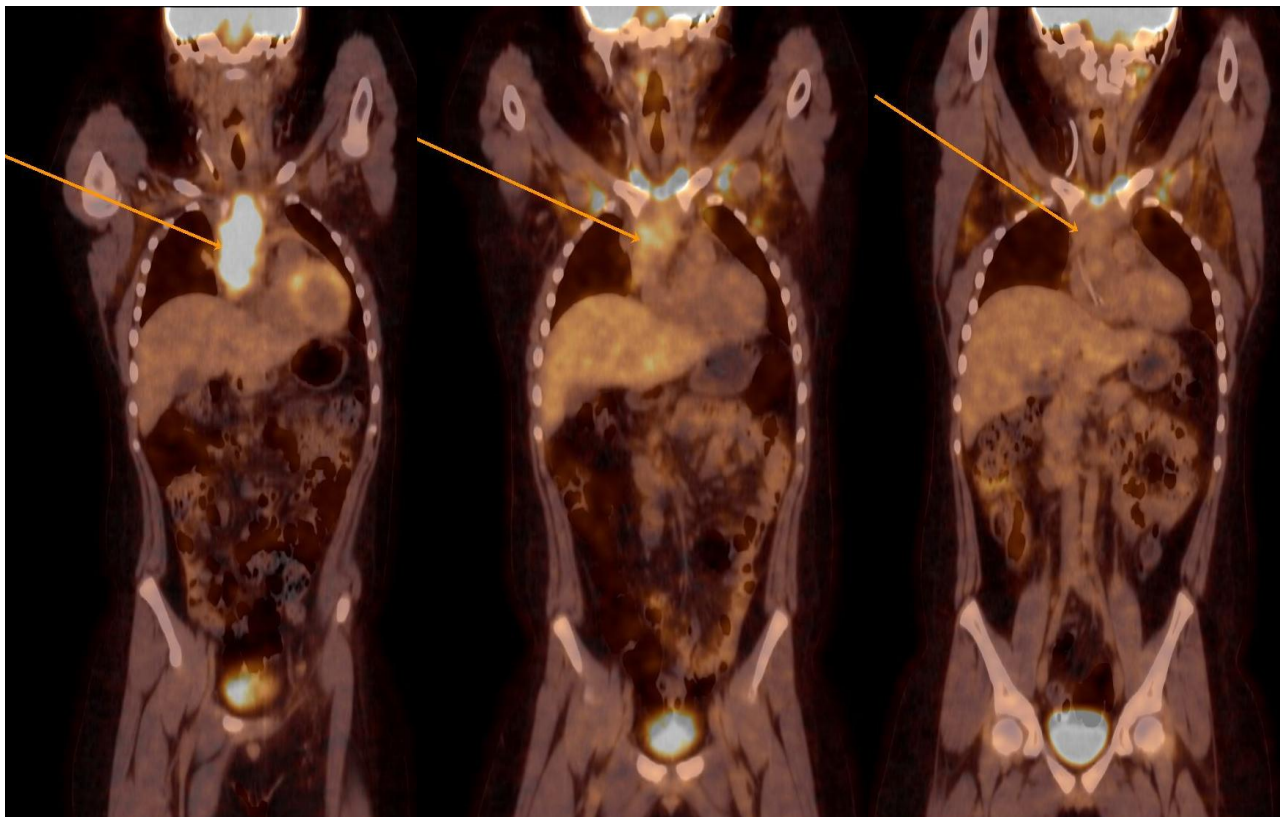
HODŽKINA LIMFOMA

- ✓ Zēns, 13 gadi
- ✓ 2014. gadā veikta ķīmijterapija un staru terapija
- ✓ 2016. gadā histoloģiski apstiprināts recidīvs videnē, kas ārstēts ar ķīmijterapiju un ik pēc diviem kursiem novērota efektivitāte PET/CT

Jūlijs 2016

Septembris 2016

Novembris 2016

PET/CT spēj agrīni noteikt staru terapijas un ķīmijterapijas efektivitāti,
palīdz izvairīties no neefektīvu un dārgu ārstēšanas metožu lietošanas, individualizējot ārstēšanu.

KOPSAVILKUMS

- ✓ PET/CT ir ļoti jutīga metode ļaundabīgu audu diagnostikā un lielākā daļā gadījumu pēc izmeklējuma **atklājas salīdzinoši vēlīnāka audzēja stadija.**
- ✓ Hodžkina un agresīvas ne-Hodžkina limfomas gadījumos **PET/CT ir mūsdienu standarts pacientu izmeklēšanā**
- ✓ Plaši prospektīvi pētījumi parāda, ka pēc PET/CT pielietojuma **20 – 30% gadījumu mainās tālākā pacientu ārstēšanas taktika.**
- ✓ PET/CT spēj **agrīni noteikt staru terapijas un ķīmijterapijas efektivitāti**, tādējādi palīdz izvairīties no neefektīvu un dārgu ārstēšanas metožu lietošanas, ievērojami ekonomējot finansējumu un individualizējot pacienta ārstēšanu.